

คำถามจากสัมมนา เรื่อง การขอรับรองคาร์บอนเครดิตผ่านโครงการ T-VER ของ อบก.

คำถามจากสัมมนา	แสดงความคิดเห็นตามข้อซักถาม
1. Carbon Neutral เราเจาะจงเฉพาะการลด ตัว Co2 อย่างเดียวหรือเปล่าครับ	Carbon neutrality คือ การดำเนินการลด GHG ทั้ง 7 ชนิด แต่ในระดับประเทศไทยตั้งเป้าหมายลด CO2 เป็นหลักก่อน จึงได้นำเสนอไว้ใน Slide แบบนั้นครับ
2. 1 องค์กร ทำขอมากกว่า 1 project ได้ใช่ไหมคะ แล้ว Auditor ต้องแยกทีม ตามประเภทของ project ใช่ไหมคะ	องค์กร สามารถขอรับรอง T-VER ได้หลายโครงการครับ ผู้ตรวจสอบและผู้ทวนสอบสามารถเป็นทีมเดียวกันได้ครับ ขึ้นอยู่กับ Scope ที่ VVB นั้นได้รับรองระบบงานครับ
3. คาร์บอนเครดิตของไทย ถ้าไม่เข้าตลาดที่อบกจัดให้ สามารถเข้าตลาดประเทศอื่นได้หรือไม่ หรือต้องทำอย่างไรคะ	คาร์บอนเครดิตของไทย ผ่านโครงการ T-VER ยังเป็นภาคสมัครใจ ซื้อขายกันได้ภายในประเทศไทยครับ การซื้อขายต่างประเทศต้องทำตาม Scheme CDM ที่เป็น Global ครับ
4. ในกรณีที่เรทำ Solar cell แล้วนำมาขอคาร์บอนเครดิต เราสามารถเอามาชดเชยเพื่อขอ Carbon Neutrality ได้ไหมคะ หรือต้องนำไปขายให้กับที่อื่นอย่างเดียว	องค์กร A ที่ขอคาร์บอนเครดิต จะไม่สามารถนำคาร์บอนเครดิตดังกล่าวมา ชดเชยในองค์กรที่ดำเนินโครงการของตนเอง จะต้องซื้อคาร์บอนเครดิตจากโครงการอื่นองค์กร B มาชดเชยเพื่อองค์กร A เป็น Carbon Neutrality
5. CDM กับ T-VER ต่างกันยังไงคะ	CDM กลไกการขอคาร์บอนเครดิตที่เกิดขึ้นสมัย Kyoto Protocol ที่เป็นสากล ซึ่งต้องให้ผู้รับรองจาก DOE ที่ UNFCCC ขึ้นทะเบียน และคาร์บอนเครดิตดังกล่าวมีการซื้อขายในตลาดสากลระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยทางอบก. ก็นำมาตรฐานหลักเกณฑ์ หลักการของ CDM มาประยุกต์สร้างให้งานขึ้นเป็นโครงการ T-VER เพื่อทำเครดิตคาร์บอนในประเทศไทย เพื่อทำให้เกิดคาร์บอนเครดิตในประเทศมากขึ้น
6. Leakage emission คือ scope 3 ใช่ไหมคะ?	Leakage emission คือ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ อ้างอิงตามเงื่อนไขที่ระบุใน Methodology ของแต่ละประเภทโครงการ แต่ไม่เกี่ยวกับ Scope 3 ครับ
7. การดำเนินการ จะต้องมียกสนับสนุนให้โรงงาน หรือไม่คะ ช่วงระยะเวลาในการขอรับรองมีรอบที่กำหนด หรือช่วงเวลาหรือไม่ หรือเป็นจัดการปีใด ปี นัน	โครงการ T-VER เมื่อขึ้นทะเบียนโครงการแล้ว เมื่อดำเนินโครงการไปเป็นระยะเวลาหนึ่ง ไม่มีข้อบังคับว่าจะต้องทวนสอบติดตามผลปีละครั้ง จะ 6 เดือน 1ปี 15เดือน จะเป็นเท่าไรก็ได้ ในการขอการรับรองช่วงระยะเวลาการติดตามผลเพื่อขอการทวนสอบรับรองเครดิตคาร์บอน แต่ละการทวนสอบจะได้ใบรับรองคาร์บอนเครดิตในครั้งนั้นๆ งบประมาณองค์กรต้องจัดเตรียมเพื่อจ้างผู้ทวนสอบในแต่ละครั้งมาทำรายงาน Verification report เพื่อขอการรับรองแต่ละครั้ง
8. ถ้าซื้อมาแล้วถือแล้วไม่ขาย อายุคาร์บอนเครดิตมีอายุกี่ปีครับ	ณ ปัจจุบัน (มกราคม ปี 2566) อบก.ยังไม่มีกำหนดอายุของเครดิตคาร์บอน ถือว่ายังไม่มีการหมดอายุครับ
9. ติดตั้ง Solar และได้รับอนุมัติ 12/7/61 ... ยังพอมียช่องทางที่จะเข้าโครงการ T-VER ได้หรือไม่ คะ อาจารย์	ต้องขึ้นอยู่กับว่าโครงการ Solar cell ดังกล่าวเริ่มดำเนินโครงการ COD หรือ การจ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์เมื่อไร หากยังอยู่ในกรอบระยะเวลา 3 ปี จนถึงวันที่ขอ Validation จาก VVB แล้วเสร็จ ยังสามารถขอขึ้นทะเบียนโครงการนี้ได้ ซึ่งจากที่สอบถามคิดว่ายังพอมีโอกาสขึ้นทะเบียนได้ แต่ต้องรีบดำเนินการพัฒนาโครงการเพื่อขึ้นทะเบียนแล้ว

คำถามจากสัมมนา	แสดงความคิดเห็นตามข้อซักถาม
10. T-VER ต้อง Audit 2 รอบใช้ใหม่คะ	T-VER จะต้องตรวจสอบความใช้ได้โครงการ Validation แล้ว ขึ้นทะเบียนโครงการ และดำเนินโครงการและ ตรวจสอบติดตามผล และขอทวนสอบ Verification เพื่อขอรับรองคาร์บอนเครดิต ตอบถูกต้อง คือตรวจ 2 ครั้งเป็นอย่างน้อย จึงจะได้เครดิต คาร์บอนครับ
11. การปลูกต้นไม้เพื่อนำมาเป็นเชื้อเพลิง สามารถขอขึ้นทะเบียน Carbon Credit T-VER ได้หรือไม่คะ	การปลูกต้นไม้ ขึ้นอยู่กับชนิดของพรรณไม้ที่เป็นไปตามเงื่อนไข Methodology ซึ่งในระหว่างการขอรับรองต้นไม้ยังยืนต้นอยู่ก็สามารถขอการรับรองได้ แต่เมื่อใดที่ตัดไม้ไปใช้ประโยชน์ ก็สิ้นสุดการรับรองในส่วนไม้ที่ตัดไป
12. Solar roof โครงการ A ลดไปแล้วที่ Source ถ้าเอาไปขายเป็น credit ให้ที่อื่น จะ Duplicate หรือไม่	คาร์บอนเครดิต ณ วันนี้ เป็นการสนับสนุนให้ลงทุนเพื่อให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจก คาร์บอนเครดิตดังกล่าวจึงถือว่าเป็นประโยชน์ที่สามารถโอนไปขายชดเชยแก่องค์กรอื่นได้ จึงไม่อนุญาตให้ชดเชยในองค์กรที่ดำเนินโครงการตนเอง เพราะจะถือว่าเป็นการนับซ้ำ
13. มีการติดตั้ง Solar sell เมื่อปี 2564 แต่ supplier ยังไม่จัดส่งมอบงาน แบบนี้ถือว่าเริ่มนับหรือยังคะ	สำหรับโครงการที่เริ่มดำเนินโครงการแล้ว จะเริ่มนับจากวันที่เริ่มลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น โครงการ Solar cell จะนับจากวันที่ COD หรือ การจ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์เป็นวันที่เริ่มดำเนินโครงการ ในกรณีโครงการติดตั้งเสร็จปี 2564 ยังสามารถขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ได้
14. ภาคพลังงาน solar roof มีอายุ 7 ปี ต่อ1รอบ ผมสร้างมาแล้ว ใช้แล้วมา 2ปี ดังนั้น ถ้าทำT VER มีการตรวจติดตามแล้วผม ก็สามารถขอรับรอง Carbon Credit ในปีที่ 3 หรือ 4 ได้เลย แต่นับ Credit ปีเดียว ตามที่อบรม ใช้ใหม่ครับ	โครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว จะนับจากวันที่เริ่ม COD ย้อนหลังไม่เกิน 3 ปี จึงสามารถขึ้นทะเบียนโครงการได้ ซึ่งจากที่สอบถามสร้างเสร็จแล้วมาใช้ 2 ปี สามารถขึ้นทะเบียนโครงการได้ แต่ต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้จาก VVB ให้แล้วเสร็จ ภายใน 3 ปี นับจากวันที่ COD ดังนั้นต้องรีบดำเนินการแล้วครับ ส่วนเมื่อขึ้นทะเบียนโครงการแล้วอายุโครงการนับจากวันที่ขึ้นทะเบียนไป 7 ปี โดยการขอรับรองเครดิตคาร์บอนสามารถขอ ย้อนหลังจากการขึ้นทะเบียนแล้วได้เพียง 1 ปี สรุปคือ โครงการสร้างเสร็จและ COD ปี 2563 >> พัฒนาโครงการและตรวจสอบความใช้ได้ Validation เสร็จ ปี 2566 โดยไม่เกิน 3 ปี >> ขึ้นทะเบียนโครงการ 2566 >> ระยะเวลาขอการรับรองเครดิตคาร์บอนสามารถเริ่มตั้งแต่ xx/xx/2565 (1 ปี ย้อนหลังจากวันที่ขึ้นทะเบียน) จนถึงระยะเวลาที่ต้องการขอรับรองไปอีกจนถึงปี 2573
15. 1 โครงการ T-VER มีระยะเวลาเท่าไรคะ หรือต้องทวนสอบปีต่อปีคะ	โครงการมีอายุ 7 ปี เป็นหลักในการดำเนินโครงการเพื่อขอรับรองคาร์บอนเครดิตได้ ยกเว้นโครงการป่าไม้ อายุ 10 ปี ระยะเวลาการทวนสอบทางองค์กรสามารถเลือกเองได้ไม่มีข้อกำหนด ไม่จำกัดว่าจะต้องอยู่ในปีเดียวกัน ให้คิดเป็นจำนวนเดือนได้เลย
16. CFO เป็นหนึ่งในขั้นตอน Carbon neutrality ใช้ใหม่ครับ	ใช้ครับ CFO คือจุดเริ่มต้นการทำข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อวางแผนทางไปสู่ Carbon Neutrality ได้
17. ภาคเกษตรกรรม สามารถทำ T-VER ได้ใหม่ครับ?	ได้ครับ ผู้ขอการรับรองไม่จำเป็นต้องเป็นโรงงานเท่านั้น โครงการที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร พิจารณาได้ตาม Methodology เลย

คำถามจากสัมมนา	แสดงความคิดเห็นตามข้อซักถาม
<p>18. ถ้าบริษัทแม่ที่ยุโรป มีเป้าหมาย Net Zero ทั้งองค์กร แบบนี้ถ้าทางบริษัทลูกในไทยต้องส่งข้อมูลปริมาณ CO2 และมีการทำโครงการ T-Ver แบบนี้ต้องรายงานปริมาณทั้งหมดหรือปริมาณสุทธิที่ลดได้จาก T-Ver ด้วยคะ</p>	<p>แนะนำให้รายงานแยกกันว่า CFO ปล่อยเท่าไร ลดได้เท่าไร จากโครงการ และมีการรับรองคาร์บอนเครดิต T-VER เท่าไร จะชัดเจนกว่าครับในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์</p>
<p>19. กรณีองค์กรเปลี่ยนมาหลอด LED ทั้งหมด และใช้โซลาร์กับไฟส่องสว่างตามอาคาร เพื่อประหยัดพลังงาน จะช่วยเพิ่มคาร์บอนเครดิตได้ไหมครับ</p>	<p>โครงการปรับปรุงระบบแสงสว่างดังกล่าว สามารถรวบรวมยื่นขอคาร์บอนเครดิตได้ครับ รายละเอียดตาม Methodology ที่เกี่ยวข้องของเลย</p>
<p>20. ถ้าก่อนที่จะเข้าร่วม T-Ver เรามี solar roof top อยู่แล้ว, เมื่อเราจะทำ T-VER ตัว solar roof top นี้ถือเป็น Baseline ใหม่คะ หรือสามารถเอาไปขอคาร์บอนเครดิตได้</p>	<p>คาร์บอนเครดิตเป็นประเภทโครงการ หากโครงการ Solar rooftop ดังกล่าว ดำเนินการมาไม่เกิน 3 ปี ตามเงื่อนไขสามารถขอขึ้นทะเบียนโครงการได้ baseline จะคิดว่าเคยใช้ไฟฟ้าจากระบบสายส่งก่อนสร้างโครงการครับ</p>
<p>21. กรณีเราเอา Biogas จากระบบบำบัดน้ำเสีย มาใช้เป็นพลังงานทดแทนน้ำมันเตาที่ Boiler นั้น สามารถขอขึ้นทะเบียน T-VER และขอ Carbon credit ได้ไหมคะ</p>	<p>ได้เลยครับ มี Methodology รองรับ อาจจะเป็นการรับรอง 2 Meth พร้อมกันได้ คือ Biogas =1 และ ใช้ Biogas แทน น้ำมันเตา=1</p>
<p>22. ต้นไม้เพิ่งเริ่มปลูกจะเริ่มขอตอนไหนคะ</p>	<p>เริ่มขอขึ้นทะเบียนได้เลยครับ ตั้งแต่วางแผนจะปลูก หรือ เริ่มปลูกแล้วขอขึ้นทะเบียนโครงการ</p>
<p>23. เราติดตั้งโซลาร์ฟาร์มปีกว่าแล้วสามารถขึ้นทะเบียนได้มั๊ยครับ</p>	<p>ได้ครับ ยังอยู่ในเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนโครงการครับ</p>
<p>24. เปลี่ยนเชื้อเพลิงดีเซล เป็น LNG เข้าข่ายไหมครับ</p>	<p>ไม่เข้าข่ายครับ เพราะเชื้อเพลิงทั้งคู่เป็น Fossil fuel เหมือนกัน เป็นการลดค่าใช้จ่ายมากกว่า</p>
<p>25. ทำโครงการ ในนามบุคคล ได้ไหมครับ ??</p>	<p>ขึ้นอยู่กับใครเป็นเจ้าของโครงการ สามารถให้การรับรองแก่บุคคลได้ครับ ต้องพิจารณารายละเอียดโครงการอีกครั้ง</p>
<p>26. ถ้าทางบริษัทมีทำโซลาร์เซลล์ สามารถทำเรื่องขอได้เลยรีเปลาคะ หรือ ต้องผ่านการรับรองอะไรก่อนรีเปลาคะ</p>	<p>ถ้าบริษัทมีการติดตั้ง Solar cell ในองค์กร เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการดำเนินการมาไม่เกิน 3 ปี สามารถขอขึ้นทะเบียนโครงการได้เลยตามขั้นตอนที่สัมมนาไปครับ</p>
<p>27. รบกวนขยายความแตกต่างระหว่าง ความเป็นกลางทางคาร์บอน กับ Net zero อีกครั้งได้ไหมคะ</p>	<p>ความเป็นกลางทางคาร์บอน Carbon neutrality คือการลดการปล่อย GHG ให้มากที่สุดส่วนเหลือที่ปล่อยซื้อคาร์บอนเครดิตมาชดเชย ซึ่งคาร์บอนเครดิตอาจจะมาจากโครงการลดการปล่อย GHG เช่น โครงการใช้พลังงานทดแทน เพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน การจัดการขนส่ง ก็ได้</p> <p>แต่ถ้า Net Zero emission หมายความว่า การปล่อย GHG จะต้องดำเนินโครงการดูดกลับ หรือซื้อคาร์บอนเครดิตจากโครงการดูดกลับเท่านั้น เพื่อให้สิ่งองค์กรปล่อยดูดกลับมาจนหมดเป็นศูนย์ครับ</p>